

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la Tipografia, soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploesti

„Casa ta, — și ei stăpâni?!“

(*) Bestiile setoase de sânge, sânge vreau mereu...

Barbarii setoși de prigoniri, prigoniri înscenează mereu...

Sălbatica sete de sânge, li-o satisfac gendarmii lor. Aceasta e misiunea »de ordine« a ființelor îmbrăcate în uniforma respingătoare și încoifate cu pălăria în care filfăie penele de... păun.

Și li-e puțin sângele pe care gendarmii îl varsă mereu...

Li-e puțin!

Dar prigonirile? Cine le satisfac acest al doilea imbold pervers?!

Au ei oameni și pentru asta. Guvernul, întreaga administrație de stat toată nesfârșita haită de nemernici și falsi »patrioți«.

Să prigonim pe nemaghiari, să prigonim pe »trădători« de Valahi până în gaură de șerpe! Să-i prigonim și să nu ne dăm înapoi dela nici o armă, dela nici o mișcare! — Acesta e dorul lor, aceasta e voința lor »patriotică« cea mai înaltă!

Dar' eată, nici prigonirile lor contra noastră, nici sălbătăciile lor ne mai auzite nu-i mai satisfac!

Apetitul crește mâncând, ear' ei mănâncă mereu, mănâncă în felul canibalilor....

Și tot nu se mai sutură și nici-odată nu se vor sătura. Numai să aibă din ce să sfășie cu dinții lor asiatici!

Răpitu-ne-au dintru început drepturile cele mai elementare. Li-a fost puțin!

Alăturatu-ne-au prin forță și viclenie la țeara lor. Li-a fost puțin!

Călcău au în picioare și nu vreau să cunoască legea așa zisă »pentru naționalități«, care ne oferia câteva fărime uscate și netrebnice, din drepturile noastre. Li-a fost puțin!

Îndrăznit-au să ne decreteze desființări naționalicești, declarând de nimic partidul nostru național și oprindu-ne nu numai conferențele naționale, dar' ori-ce întruniri politice. Li-a fost puțin!

Năpustitu-s'au cu turbare asupra școalei și bisericei române; școale ni-au închis și vreau să ni-le închidă pe toate sau să le maghiariseze, ear' bisericile le-au pângărit cu gendarmi, pe arhierii nostri căutând a-i umili. Li-a fost puțin!

Ne-au zidit temnițe, făurit-au lanțuri pentru noi; pe capii nostri i-au aruncat la închisoare sau peste frontieră, ear' pe frunțași mulți și popor au întemnițat. Li-a fost puțin!

Au deslănțuit furia maghiarisărei pe toată linia; ne-au răpit numele satelor, munților și văilor; pe slujbașii români îi silesc să se maghiariseze scumpul nume românesc. Li-a fost puțin!

După-ce încercară să ne răpească ce avem scump și drag, pe dascălul român, acum pregătira legea pentru robirea preoților nostri. Li-a fost puțin!

Prigoniri înscenară în contra presei noastre; pe redactori i-a svirlit în temnițe, ear' ziarele noastre le-au jefuit. Li-a fost puțin!

Acum vreau să ne răpească tinerimea, odorul cel mai scump al neamului! Câci nu s'au săturat!

Și porniră cu toții, guvern, presă, profesori, studenți, goana cea mai turbată în contra tinerimii noastre universitare. Au început campania de nimicire la Oradea, acest cuib de ciumă șovinistă, această speluncă de infecție morală!

Și goana o primiră cu țipete de bucurie nebunii șoviniști...

Dar' cine sînt cei-ce ne atacă așa de năvalnic, așa de cumplit? Unde sînt ei și cum ajunseră între noi?

Ei sînt doar' venetici între noi! Pământul e al nostru, din moși-strămoși. Și munții și văile și crângurile și peșterile ale noastre sînt,

Străini sînt ei, rățeciți aici de pe stepele Asiei și primiți de noi ca oaspeți! E casa noastră aici! Și ei stăpâni?!

Nebunii! Furia li-a răpus capul, le-a spulberat mintea!

Ei săvîrșesc orgii între noi, pe spatulele noastre, — că astăzi puterea e a lor, puterea grozavă a statului, pe care și noi îl constituim, pentru care și noi plătim!

Sărmanii! Ei nu văd prăpastia spăimîntătoare spre care se precipitează....

Ei nu știu, că ori-ce răbdare își are limite. Chiar și răbdarea Românului!

Ei fac să ne ajungă cuțitul la os!

Ei vreau să se umplă cupa de venin!

Și nu văd că ajuns e cuțitul la os, că plină e cupa de venin!

O schînteie numai, și enormul morman de materii explozibile, aglomerate de ei în sinul nostru, va lua foc și foc va lua țeara întreagă!

Ar fi oribil, dar' ei totuși nu văd!

Și nu vreau să înțeleagă, că mai e voință în noi. Și putere mai este!

Ei nu prevăd, nenorociții, că azi-mîne — dacă nu se domolesc — părtași vor fi de soartea bolastului periculos....

Sîntem doar' în casa noastră, și de aici putem arunca ori-ce lucru netrebnic!

Poporul, suveranul acesta atotputernic pe pământ, se va ridica el din robie, va frînge lanțurile...

Și va fi vai de ei! Vor fi aruncați, cu... pîne. Dar' — cu pînea amară pe care ni-o dau!...

E jale și mînie și ură pe toată întinderea pămîntului nostru.

Jale și mînie și ură! Ochii ni-sî încruntați, dinții ne scrișnesc, pumnii ni-se string — de durere și furie...

Dar' e liniște încă... O liniște sinistră, prin care șueră, șueră mereu suspinul teribil:

»Casa ta, și ei stăpâni!«...

»Casa ta, și ei stăpâni!«... Așa-i astăzi, așa trăim acum...

Dar' nu-i totdeauna astăzi! Nu-i totdeauna durere, că nu-i eternă neleguirea!

Timpul trece și astăzi e urmat de — mîne...

Și mîne nu mai e durere, nici neleguire nu mai e...

Ce bucurie și dreptate! Că mîne vom striga, să se cutremure ei toți, — casa noastră, noi stăpâni!

Sibiuu, 9 Noemvrie n.

Bánffy de nou — 'și-a uitat.

E vorba de chestia dintre prim-ministrul Bánffy și primpretorul Dessewffy. La acușele opoziției, Bánffy a declarat în ședința de Luni a dietei, că »afacerea nu se poate cualifica de o chestiune de onoare«. Se vede însă, că Bánffy 'și-a uitat de nou ce a vorbit cu Dessewffy și 'și-a uitat, că a vorbit în calitate de prim-ministru.

Dessewffy publică o declarație în »Pol. Ert.« în care arată, că el a spus ministrului, că pîrtinește opoziția, de oare-ce 'și-a dat cuvîntul candidaturii apponyist Lukács. La aceasta Bánffy a zis, că îl surprinde declarația, de oare-ce pune mare pond pe aceea, că primpretorul se spîrginească pe candidatul oficial. Dacă aceasta nu se face — a continuat Bánffy — atunci urmează din centru o mică presiune și dacă nici aceasta nu e destul, atunci îmi susțin dreptul de a dispune eu.

În urma acestora Dessewffy a abdicat, dar' la rugarea viceșpanului și a altora, 'și-a retras abdicerea.

S'a ridicat un nou colț al vîlului, care acopere secretele presiunilor și volnicăilor lui Bánffy și pe care prim-ministrul, cu toate opiniile nu-l mai poate acoperi.

Cabinetul negru earăși a operat. Din București ni-s'a trimis o scrisoare, în care se cuprîndea adresa de aderență a studenților ardeleni dela universitatea de acolo către tinerii orădani. Scrisoarea aceea nu ni-a sosit. Azi am primit adresa trimisă a doua-oră, și o vom publica mîne.

Nou atac în prospect.

»Pester Lloyd« serie după »Keleti Ertesitő«, organul lui Jeszenszky, că în cercurile politice din Pesta s'ar preocupa mulți de diferențele ce există între statutul organic al bisericei gr-or. române și cel al bisericei sîrbești, diferențe — cum zic organele oficiale — »neîntemeiate«. Se anunță totodată, că se fac studii spre a »resolva« (?) și această chestiune »pentru interesele de stat foarte importante«. — Nu ne îndoiim, că această notiță oficială a guvernului conține simburile unui nou și mare atac contra noastră și a Sîrbilor.

Adrese de aderență către studenții orădani.

Din Cluj.

Tinerimea noastră universitară din Cluj ne trimite spre publicare următoarea adresă:

Cluj, 4 Nov. n. 1898.

Iubiți colegi!

Dragoste frățească și admirație sinceră vouă, reprezentanți bravi ai tinerimii române, apărători viguroși ai onoarei românești.

Năpustitu-s'au dușmanii cu povoiu de calumnii asupra noastră a tuturor universitarilor români din patrie, ear' victime pe voi vă aleseră acum.

V'au provocat în chipul cel mai nemernic, v'au insultat și v'au batjocorit; voi ați răspuns cu dispreț apucăturilor rușinoase și luptă vrednică ați deschis.

Solidari și neînpăimîntați, demni și rezoluți, voi ați redus la valoarea nimicniciei pe agenții provocatori și i-ați desarmat în fața lumii culte și onorabile, i-ați arătat în public cât de mult s'au desonorat!

Îndrăznit-au să vă interzică a vorbi românește, voi ați răspuns, că și lupta românește o purtați!

Luptători pentru prestigiul tinerimii române, luptători pentru drepturile noastre naționale, voi sînteți expresia sentimentului public românesc, ear' noi avem datoria sfîntă de a ne declara pentru voi!

Că voi sînteți frații nostri; lupta voastră e lupta noastră, idealul vostru este idealul nostru.

Poporul privește cu drag la voi, fiii sei eroici; noi colegii voștri sîntem mîndri de voi!

Nu vă îmbărbătăm; bărbați sînteți voi!

Nu vă încurajăm, curajul cel mai mare îl manifestați voi. Dar' ne adresăm vouă ca frați și vă exprimăm dragostea, admirația și aderența noastră!

Deschis-ați o luptă frumoasă; noi vă dorim să o duceți până în capăt cu aceeași vitejie!

Vă dorim și ne declarăm pentru totdeauna cu voi!

Înainte! Neamul întreg și dreptatea slăvită e cu noi!

Tinerimea universitară română din Cluj.

Din București.

Studenții transilvăneni dela universitatea din București au finit la 1 Noemvrie n. o întrunire separată în care au votat o adresă de simpatie specială către frații lor din Oradea-mare. Adresa este acoperită de vre-o 30 iscălituri. O vom publica mîne,

Odă

Închinată tinerimii române universitare din Oradea-mare.

De trei-ori salutare aleasă tinerime!
Tu fala și mărirea poporului român!
Tu, care n'frîngi cu pieptul năvalnica cruzime
A celor-ce de secol
ne poartă ura 'n sîn!..

Precum străbate-un fulger prin norii, ce se luptă
În noaptea 'ntunecată și plină de fior,
Așa-i pornesc din suflet pe fața ei cea suptă
Ai fricei soli de ghiafă...
și chinuri o dobor!..

De ce-o muncеște groaza?
de ce-i înghiafă pieptul?...
Voi sînteți flori plapânde din codrii legănați,
Copii ce vor lumină,
și-și cer la soare dreptul,
S'auz-o lume 'ntreagă:
popoare și 'mpărăți!

Li-e frică de lumină!...
Vor gâtul să vi-l strîngă
Pe-ascuns, la întunec,
să n'aveți graiu în voi?...
Dar' fii vechei Rome
nu-s vreascuri să se frîngă
Ci-s o pădure mândră,
ce naște-n sîn eroi!

Lăsați pigmeii-n pace
să-și termine orgia,
Și, mândrii, că virtutea
v'a pus pe cap cununii:
Vorbii în limba maicei,
vă faceți datorii,
Că pîlde-aveți, mărețe,
la moși și la străbuni!!

Nainte deci, înainte,
frumoasă tinerime,
Pe calea glorioasă,
spre mîndrul viitor:
Un neam ce n'alță-altare
ideilor sublime
E vecinic viu și tinăr
și-n veci înfloritor.

București, 20 Octomvrie 1898.

AL. Munteanu a lui Vasile.

LIBERTATEA

de

JOHN STUART MILL.

— Traducere de Teodor V. Păcățian. —

III.

Individualitatea ca unul din elementele prosperității.

(Urmare).

Natura omenească nu e mașină, construită după un anumit model, pe care o putem face să execute o muncă bine precisată înainte; ci e pom, care vrea să crească și să se desvolte în toate direcțiile, amăsurat tendențelor forței interioare, care îi inspiră viață.

Probabil, se va concede, că e de dorit, ca oamenii să-și exercizie mintea, și că o imitare prudentă a obiceiului, sau, la ocașie, chiar și o abatere prudentă dela obiceiul, e mai bună decât o alipire oarbă, curat mecanică.

Până la o anumită extindere se concede, că mintea trebuie să fie a noastră proprie; dar' nu tot așa de ușor se concede, că dorințele și impulsurile noastre, trebuie să fie earăși ale noastre proprii; sau, că posesia impulsurilor proprii, de o oare-care țârie, ar aduce altceva decât primejdii și ispită.

Dorințele și încercările, însă, formează și ele o parte din ființa perfectă omenească, tot așa ca și credința și înfrinerea; ear' impulsurile tari, sînt numai atunci periculoase, când n'au echilibru potrivit, când partea cu scopurile și afecțiunile e bine desvoltată, pe când ceealaltă parte care trebuie să stea egal în cumpănă cu ea, e slabă și rămasă în neactivitate.

Rêul nu se naște pentru-că dorințele omului sînt mai tari, ci pentru-că conștiința omului e slabă.

Nu există legătură naturală între impulsurile tari și între conștiința slabă. Legătura naturală e pe partea ceealaltă. A zice, că dorințele și sentimentele omului cutare, sînt mai tari și mai variate decât ale celuiialalt, înseamnă numai că: cutare posedă mai multă materie brută din natura omenească, și de aceea, e capabil, poate, să facă mult rău, — dar' sigur că e capabil să facă și mai mult bine.

Impulsurile tari nu sînt decât un alt nume pentru energie.

Energia poate fi folosită pentru a face rău; dar' o natură energică, poate face totdeauna mai mult bine decât una trândavă, neactivă. Cei-ce au sentimentul natural cel mai desvoltat, sînt totdeauna aceia, a căror sentimente formate se pot întări mai mult. Aceleași susceptibilități puternice, cari fac ca impulsurile personale să fie vii și pline de putere, sînt și izvorul din care se naște iubirea cea mai pasionată pentru virtute, și cea mai serioasă stăpînire de sine.

Conservarea acestor impulsuri este aceea, ce face ca societatea să-și împlinească datorința, precum și interesele să-și le apere, ear' nu respingerea materialului, din care se fac eroii numai din motivul, că societatea nu știe cum să-i formeze!

Despre omul, care-și are datorințele și impulsurile proprii; care e expresia naturii sale proprii, așa cum s'a desvoltat ea și s'a modificat din îngrijire proprie: se zice că are caracter.

Cel-ce nu poate zice, că dorințele și impulsurile sale, sînt cu adevărat impulsurile sale proprii, n'are caracter, tot așa cum n'are caracter mașina de aburi.

Dacă impulsurile nu numai că sînt ale sale proprii, ci mai stau încă și sub stăpînirea unei voințe tari, se zice că omul are un caracter energic.

Cel-ce crede, că individualitatea dorințelor și a impulsurilor nu trebuie încurajată în desvoltarea sa, trebuie să afirme, că societatea n'are trebuință de natuiri tari, că societatea nu devine mai bună când câștigă multe persoane cu caractere pronunțate, și că o cantitate de energie prea peste măsură mijloace nu trebuie dorită.

Într'o oare-care stare de mai nainte a societății, aceste forțe au trecut, verosimil, peste puterea societății, ea să mai poată fi conduse și controlate de societate.

Era o vreme, în care acest element de primordialitate și individualitate, exista în abundență, ear' principiul social avea să poarte luptă grea cu el! Greutatea era pe atunci, că oameni, robusti la trup și spirit, cum s'ar putea aduce acolo, ca să se supună regulilor cari au să controleze impulsurile lor? Pentru a învinge greutatea aceasta, legea și disciplina — ca în luptele Papilor contra împăraților — 'și-au exercitat puterea asupra întregului om, reclamându-și dreptul de control asupra întregii sale vieți, pentru a avî sub pază caracterul seu, — căci societatea nu aflase alt mijloc suficient pentru a-și pute păstra chemarea.

Dar' societatea a câștigat prin aceasta o putere mult prea mare asupra individualității, și primejdia care amenință natura omenească nu mai e abundența, ci lipsa de impulsuri și afecțiuni personale.

Raporturile s'au schimbat mult de atunci, când pasiunea celor-ce erau tari prin poziția și capacitatea lor personală se afla în stare de continuă revoltă contra legii și a ordinei, și trebuia înfrinată cu cea mai mare asprime pentru a face oamenilor posibilă — în cadrul lor — o viațuire cât de cât sigură.

În zilele noastre, trăește fiecare, dela clasa cea mai înaltă până la cea mai inferioară a societății, sub ochii unei censuri dușmănoase și temute.

(Va urma).

Spicuri din parlament.

Sedința dela 5 Noemvrie.

Tot în ședința dela 5 Noemvrie a vorbit dep. Tibád Antal.

În cei patru ani din urmă — a zis el între altele — s'au grămădit atâtea *casuri de abuzuri oficiale, încât Ungaria azi nu mai poate fi numărată între statele de drept.*

Fără îndoială, că incubarea volniciei în viața parlamentară este una dintre cele mai periculoase boale a parlamentarismului, nu numai pentru aceea, că *vătămă dreptul și pentru-că în locul legii pune volnicia*, ci și pentru aceea, că nu se poate stîrpi.

Dar' se va sfîrși odată și această dominațiune. Care va fi leacul, nu se știe încă. În alte țări în asemenea cazuri a ajutat sau națiunea deșteptată sau înțelepciunea Domnitorului și unde nici una din acestea n'a folosit, s'a *îvit revoluția*. Răul însă este, că dacă izbucnește revoluția, ea nu mătură numai guvernele rele și păcătoase, ci *adese-ori detronează și dinastiile nevinovate.*

Nu votez indemnitatea pentru Bánffy, căci aceasta ar însemna a da făclia aprinsă în mâinile unui om, care în tot momentul poate să aprindă casa de-a supra capului nostru.

Sedința dela 7 Noemvrie.

Korniss Ferencz înșiră toate pécatele guvernării lui Bánffy. *Alegerile din 1896 — zice vorbitorul — au nimicit Ungaria, căci aceste au corupt moravurile. Libertatea cugetului s'a nimicit, s'a călcat în picioare ori-ce drept și simț de datorință și volnicia durează până azi.* Aceste sînt urmările rășboiului electoral al prim-ministrului. Urmarea este, că guvernul lasă să se prăpădească clasa de mijloc, dar' spriginește pe *traficanți și cei-ce vînd rachiu*, mai cu seamă pe timpul alegerilor.

La *Siria*, când cerul patriei s'a întuneat, un comandant străin a scris Domnitorului seu, că Ungaria îi zace la picioare. Acum, după o luptă de 18 ani și după 31 de ani așa *numiți constituționali*, ori-care lingusitor al prim-ministrului îi poate zice: Excelență, *Ungaria sclavă* zace la picioarele tale.

Cronică politică.

O nouă putere mare.

În viitorul apropiat o nouă mare putere își va face apariția pe scena lumii: *Statele-Unite* din America-de-nord. În Paris acum decurg tratările de pace între reprezentanții Spaniei și ai Statelor-Unite. Din cercurile diplomatice se anunță, că una dintre stipulațiunile păcii va fi, că pe lângă insulele vestindice, Spania va ceda Uniunii și *insulele Filippine*, în schimbul unei însemnate sume de bani. La deschiderea congresului Statelor-Unite *Mac Kinley* va enunța, că *Uniunea a luat în stăpânire dominațiunea colonială spaniolă*. Aceasta apoi se va face cunoscut și puterilor europene, cu adaosul, că Statele-Unite își părăsesc atitudinea rezervată de până acum și voese a lua parte la decidera asupra evenimentelor universale.

Congresul de desarmare.

Ziarul *Lokalanzeiger* din Berlin publică un articol de *V. Stead* (editorul revistei »Review of Reviews«) sub titlul: *Țarul și congresul de desarmare*. Stead a fost primit în audiență la Țarul, în Livadia, și sub influența acesteia a scris el articolul.

Stead constată, că *Țarul e un sincer amic al păcii* și urește, întocmai ca tatăl seu, politica rășboinică. În ninsuținele sale pacifice, Țarul e spriginit de ministrii sei, cu deosebire de *Muravieff*, de ministrul de finanțe *Witte* și de ministrul de rășboiu.

Stead spune, că nu se intenționează desarmare în sensul literal al cuvîntului. Scopul practic este, ca *pe terenul pretenșiunilor militare să se facă o pauză*.

Între altele apoi la congres se va desbate și chestia, cum s'ar pute *împedea declarațiunile repentine de rășboiu*, neprecugetate, ca astfel să fie posibilă intervenția puterilor neutrale.

Călătoria împăratului Wilhelm.

Împăratul Wilhelm și suita au părăsit Ierusalimul și trecînd prin *Beirut*,

au sosit în 7 l. c. în *Damasc*, punctul final al călătoriei. Poporațiunea a făcut mari ovații înalților oaspeți; seara orașul a fost iluminat.

Din Damasc se face întoarcerea spre casă. Ziarul *Italie* serie, că părăsirea imperială va debarca probabil în *Genua* și de aici va pleca cu trenul la Berlin.

1848.

Cronica anului.

Viena, 30 Octomvrie.

Windischgrätz cere extradarea Polonului Bem, a renegatului Pulszky, a republicanismului german Schütte și a ucigașilor lui Latour. (S. W. nr. 125).

Seghedin, 30 Octomvrie.

Italianii închiși în cetatea de aci au fost amnestiați. Abia au eșit din temniță, s'au dus la Pesta pentru a-și mulumi lui Kossuth, căruia spre aducere aminte i-au dăruit o *cruce*. Kossuth a depus crucea în muzeul național. Italianii acestia sînt toți de rang mai mare și toți au zăcut în temniță pentru politica lui Metternich, mulți deja de 17—18 ani. (Am. Pop. nr. 22).

Blaj, 31 Octomvrie.

Săcuii au ars și jefuit toate comunele între Târnave și Murăș omorînd o mulțime de Români. Tot așa s'a înțelplat cu satele de pe Murăș dela Oșorheiu până la Alba-Iulia. În Blaj sînt adunați o mulțime de Români, cari din cauza lipsei de victuale sînt amenințați de foame. În jurul *Aiudului* sînt peste 50 de comune pustiite. *Pe drumul dela Cluj la Alba-Iulia sac bărbaiți, femei, copii morți, cu grămada*. Operațiunile militare merg de altă parte foarte încet. De vom mai delibera mult, nu mai avem ce mîntui. (S. B. nr. 119).

Cluj, 31 Octomvrie.

Baronul I. Bruckenthal, K. Gebbel, Sam. Brennerber și alți Sași publică o declarațiune, în care se declară aderenți ai »uniunii«. (K. Hradó).

Sibiin, 31 Octomvrie.

Comanda generală comunică hotărîrea prea înaltă, în virtutea căreia desertorii dela sergent-major în jos, cari se vor reîntoarce până în 21 Ianuarie 1849, au să fie amnestiați. (Siebb. B. nr. 117).

Blaj, 31 Octomvrie.

Prefectul *Const. Roman* a bătut cetele săcuiști, dela cari a luat 16 care încărcate cu jaful din *Ludș, Bogata* și alte comune. În Murăș-Ludoș au ucis mulțime de Români, în *Bogata* au tăiat preotesele țitele. Legătura cu vicecolonelul *Urban* încă nu e efectuată. (S. B. nr. 119).

Viena, 31 Octomvrie.

Capitala Austriei a capitulat! Cetatea cu suburbiile sale a căzut în mîna lui Windischgrätz și a trupelor împărătești. Capii revoluției cei mai mulți au fugit. *Bem* îmbrăcat ca birjar a luat-o cătră Ungaria. Cari au căzut în mîinile lui Windischgrätz sînt dați pe mîna tribunului milităresc.

Până acum opt au fost executați, dar' mulți au căpătat și pardon. Vinezii sînt desperați. La mulți le pare rău că s'au lăsat seduși de Maghiari. Deputații sînt prinși aproape toți și transportați la *Kremsier*. (Am. Pop. nr. 24).

Reghinul-săsesc, 1 Noemvrie.

Armata săcuiască de sub comanda lui *Dorschner* și *Bicsman* intră în oraș și pretinde depunerea armelor, vîptuarea armatei pentru 24 ore, peecum și 50 mii fl. După-ce nu li-s'a împlinit cererea *Bersenczei*, comisarul guvernului dă voe de jaf. (Kölz. nr. 188).

— Neputînd cetățenii aduna în timp de o oră contribuția de 50.000 fl. m. c. orașul a fost prădat și ars de Săcui în modul cel mai barbar. N'au mai rămas nici o sută de case. Peste 80 de orășeni au fost uciși. Partea cea mai mare a locuitorilor a fugit înainte de intrarea Săcuilor în oraș. Bisericele au fost prădate și apoi aprinse. (S. B. nr. 124).

— 17 soldați dela regimentul Carl Ferdinand, cari zăceau răniți în spitalul de aici, au fost omorîți de Săcui într'un mod bestial. (S. B. nr. 124).

Viena, 1 Noemvrie.

Windischgrätz îndată după cuprinderea Vienei cu datul de azi a orînduit următoarele: 1. Viena și jurul până la 2 mile este supus legilor soldătești. 2. Garda națională să disolvă. 3. În restimp de 48 ore să se întempe desarmarea generală; nu va fi des-

armată poliția și finanții; ear' posesiile private vor fi însemnate și puse la o parte. 4. Societățile politice se închid; în locuri publice mai mulți de 10 inși nu se vor aduna; cafelele, hotelurile, cărcimele din mahala vor fi închise la 10 ore seara, ear' cele din cetate la 11. 5. Libertatea de presă se suspende în un timp oare-care și dintre gazete numai »W. Ztg.« ca foaie oficioasă va mai eși. 6. Străinii vor da seamă de ce petrec în oraș, la din contră vor fi dați afară din oraș; proprietarul de casă care ar ascunde pe un străin va fi judecat după legile militărești. 7. Agitatorii vor fi judecați prin staturi 8. Senatul va strica baricadele și va curăți orașul. 9. Senatul va fi supus guvernului cătănesc. 10. Se formează o comisiune centrală mixtă sub președința baronului *Kordn*, care totodată este și comandantul cetății, ca aceasta să execute toate cele orînduite. (Foaia Pop. nr. 24).

Brașov, 1 Noemvrie.

După o scrisoare de aci știm că Eliade și Tell fostii membri în guvernul provisor au călătorit la Frankfurt cu scopul de a cere ajutorul Nemților pentru apărarea libertății amenințate de Ruși. (Am. Pop. nr. 24).

Jibău (comit. Solnoc), 1 Noemvrie.

Tóh Ag. Egloffstein și *Nagy K.* atacă noaptea comunele românești *Fibdu* și *Ror*; 47 Români au fost omorîți, ear' comunele aprinse. (Szilágyi: Tört. 225).

Pojon, 1 Noemvrie.

Comanda supremă a armatei se predă lui Gergey Arthur, care îndată a trimis la Tirnavia pe generalul Guyon, contra lui Sîmunici cu o armată de 10 mii oameni. (Görg. I. 87).

Pesta, 2 Noemvrie.

Guvernul provoacă pe generalul Puchner să-și retragă proclamațiunea și să abzică de guvernarea Ardealului, căci »nici o cauză adevărată n'a avut să se introducă de guvern al Transilvaniei«; il provoacă mai departe să-și aducă la ordine pe »Valahii« și să conlucre cu comisarul regesc și cu guvernul maghiar, căci în Transilvania nu există alt guvernor, decăt cel denumit de guvernul maghiar. (P. H. nr. 218).

Reghinul-săsesc, 2 Noemvrie.

Orașul în dimineața de azi a fost aprins de doi comercianți, unul Român, altul Sas. A ars tot. (Rap. lui Berzenczei în dietă).

Baia-mare, 2 Noemvrie.

Tabăra Românilor de sub comanda lui *Timbul* (Dimbul) a fost atacată și fugărită de *Katma*. Români au pierdut 68 ficiori și 100 răniți. (Kölzöny nr. 151).

ASTRA.

Noul despărțământ din Oravița.

Foaia Diecesană din Caransebeș dă următorul raport asupra înființării noului despărțământ din Bănat.

În 29 Octomvrie a. c. st. n., la 2 ore d. a. participanții din cercurile pretoriale Oravița, Moldova și Iam, inteligență și popor, în număr de peste 60, s'au prezentat în sala băncei *Oravițana*, unde dl Trăilă în termeni călduroși și plini de dragoste frățească salută pe cei prezenți, arătînd totodată scopul marelui »Astrei«, fazele prin cari a trecut și starea ei de prezent. Se cetește apoi un rescript al comitetului central al »Asociațiunei« din Sibiin, prin care dl Trăilă este concretizat cu constituirea despărțământului »Asociațiunei« al Oraviței. După cetire la propunerea d-sale se proclamă de notar ad hoc dl *I. Perian*, contabil la »Oravițana«. Dl Perian ocupându-și locul la masă cetește câțiva și din statutele »Asociațiunei«, referitori la drepturile și datorințele membrilor, precum și la constituirea despărțământului. Urmează apoi istoricul »Asociațiunei«, citit prin dl notar din Enciclopedie, care este însuși rodul ei. De membri fondatori s'au înscris: onor. domni: *Ioan Petroviciu*, preot în Ciciova-română; *Ioan Roșu* și *Iosif Tămășel*, ambii preoți în *Vraniu*, și notar din Răcășdia *Stoian*, cari toți au depus câte 200 fl. De membri pe viață s'au înscris și au răspuns taxa de 100 fl. preanonratul domn *Alexandru Popovici*, protopresbiter în Oravița; dl *Mina Nemoian*, notar comunal în Ciuhici; dl *I. Panciovian*, preot ort. în Jertof; dl *Petru Mîoc*, notar în Mercina și alții. De membri ordinari cu taxa de 5 fl., între cari și puțini membri ajutatori — s'au înscris direct și indirect prin coale de subscriere peste 60 de inși. După cetirea și proclamarea membrilor înscriși s'a pășit la constituirea despărțământului, alegîndu-se: ca director-president dl Ilie Trăilă; notar dl

I. Perian; cassar dl *George Dragoescu*; bibliotecar dl V. Mărginean; ear' de membri în comitet s'au ales la propunerea comisiunei candidatoare domni *Petru Cornean*, avocat; *Valtezar Muntean*, avocat; *Vict. Poruș*, protopop gr-cat. și *Ioan E. Teran*. După proclamarea biroului și membrilor comitetului, dl director-președinte mulțumește celor de față pentru marea lor zel manifestată pe această ocaziune pe toate terenurile, declară această frumoasă adunare de încheiată. Ca răspuns la cuvîntul de încheiere a adunării, dl *G. Tunea* mulțumește în numele adunării dlui director-președinte pentru neobositul seu zel și truda, ce a pus și desvoltat și are a desvolta pe acest mare și sublim teren, și poștește, ca despărțământul »Oraviței« să devină cea mai puternică creangă a trupinei »Astra«.

Chestiuni școlare.

Adunare de învățători în Brad.

— Raport special. —

Brad, 5 Noemvrie n.

Despărțământul Sibiin al »Reuniunii învățătorilor gr-cat din archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș«, conform programului seu, și-a ținut adunarea de toamnă la 26 Octomvrie n. în comuna Brad. La această adunare au luat parte: dl Iuliu Bardosy, inspector reg. în retragere, dl Cutean, protopop al Cichindealului, V. Florian, preot gr-cat în Racovița, învățătorul ev-lut. din loc, învățătorii dela școalele confesionale al acestui despărțământ, învățătorii și învățătoresele dela școalele comunale din Racovița, Veștem și Orlat, precum și un număr mare de popor din loc, în frunte cu vrednicul lor păstor sufletesc Clain.

La 8 ore învățătorii au luat parte în corpore la serviciul divin. Cîntînd în cor, cântările s'au executat așa de frumos, încât puteai ceti pe fețele celor dela biserică mîndria și plăcerea sufletească.

Sedința I.

La orele 10 se începe ședința în edificiul școlai gr-cat. din loc. Presidentul despărțământului *Coman Gligor*, prin o vorbire de binevenare frumoasă declară ședința de deschisă. Fostul notar al despărțământului depărtându-se din acest district, înainte de toate ar fi să se aleagă un alt notar.

A fost ales învățătorul Aurel Pinte. Se alege o comisiune pentru încasarea taxelor: *George Danilă*, *Teodor Stoia* și *Nicolau Doican*.

Urmează »Chestiunea școlai economice«, disertație de *Ioan Stoia*, învățător comunal în Orlat.

Cînd s'a sfîrșit interesanta disertație era trecut de 12 ore. Presidentul, prin o vorbire potrivită mulmînd oaspeților, că au binevoit a asista la această ședință și invitându-i și pe după amezi la o a doua, declară ședința de închisă. Preotul și învățătorul locului poftesc întreg publicul la o masă comună, care au dat-o pe spesele dînșilor și pentru care publicul asistent încă nu le-a rămas dator cu cele mai cordiale mulțumiri. La masă s'au ținut mai multe toast, între cari amintesc ale dlor Bardosy, Cutean și Gligor.

Sedința a II-a.

Încă înainte de orele 2 d. a., sala de propunere era tixită de popor.

La ordinea zilei a fost o prelegere practică din comput și anume desvoltarea numărului 4, tractată de învățătorul locului, *Nicolae If. Urs*. Era ceva interesant a vedea, cum acei băieți încă abia de 6 ani, urmăreau cu atențiune vie toate cuvintele învățătorului lor și cum conform puterilor lor sufletești se nisiau a da răspunsurile recerute.

După aceea învățătorul Aurel Pinte, dă cetire disertației sale: »Cum am pute ajunge și noi învățătorii actuali să formăm coruri măcar în 2 voci, cu elevii sau adulții«.

Urmează o discuțiune asupra prelegerei practice și asupra celor 2 disertațiuni.

Referitor la punctul acesta, cei chemați unanim să exprimă, că ambe disertațiile sînt luate cu cea mai mare diligență, și că ele sînt nu numai bine succese, dar' totodată foarte instructive.

Se recomandă, ca cea dintăiu să se publice imediat în vre-un ziar; ear' a doua să se dea spre cenzurare vre-unui pricepător de musică și apoi censurată să se publice. Disertațiilor *Ioan Stoia* și *Aurel Pinte* li-se votează mulțumită protocolară. Prelegerea practică,

atât ce privește metodel, cât și predarea încă a fost bine succeseă.

Să dă cetire scrisorii m. on. domn Cutean, protopop al Cichindealului, prin care reacează presiul despărțământului, ca și cei doi învățători din tractul m. o. d-sale, să fie primiți ca membrii acestui despărțământ. Adunarea îi primește. Mult on. domn protopop, ca să arete că chestia învățământului într'adevăr îi stă la inimă, a binevoit a se angaja și eventual a se înscrie ca membru fondator al acestei Reuniuni.

Dl Iuliu Bardosy propune, ca din averea acestui despărțământ să se formeze 2 premii și anume unul în bani, ear' celalalt în cărți, și acestea să fie destinate pentru acei învățători, cari vor pute arăta prin documente demne de credință, că dînșii au mai mulți pomi altoiți de dînșii în grădinile de pomărit, eventual altoiți tot de dînșii, prin grădinile Românașilor noștri, aceasta însă numai acolo unde nu s'ar afla grădină de pomărit. Se primește.

S'a propus apoi ca să se avizeze toate despărțămintele archidiecesei noastre gr-cat, ca să întrevină și ele pe lângă Prea Veneratul Consistor metropolitan din Blaj, pentru edarea cât mai curînd a unei *foi pedagogice*.

Apoi considerându-se, că atât musica vocală, cât și cea instrumentală nefind propuse în școalele noastre elementare nici barem în măsură suficientă și pentru delăturarea acestei scăderi, dl Iuliu Bardosy propune, ca presiul să roage pe Prea Veneratul Consistor metropolitan, ca să se deschidă în vara anului 1899 un curs pentru cunoașterea notelor și a musiciei, în Blaj. Adunarea primește propunerile într'u toate și decide, ca și relativ la cursul supletor de musică încă să se recerce toate despărțămintele archidiecesei, ca și dînsele să spriginească din toate puterile afacerea prezentă.

Ajunși fiind la finea programului presidential prin o vorbire frumoasă mulțumește celor asistenți și declară ședința de închisă.

Bună înțelegerea, serioșitatea și zelul membrilor ne îndreptătesc a spera, că acest despărțământ conștiu fiind încă privește educațiunea și instrucțiunea poporului nostru, va fi totdeauna la culmea chemării sale.

Convocare.

În conformitate cu circularul on. comitet al Reuniunii învățătorilor români gr-or. dela școalele confesionale din diecesa Caransebeșului din 18/30 Octomvrie a. c. nr. 130, subscrisul prin aceasta convoc adunarea despărțământului *Bocea* al numitei Reuniuni, pe *Joi, 5/17 Noemvrie a. c., la 8 ore dimineața*, în localitatea școlai gr-or. rom. din *Bocea-montană*, cu următorul program: 1. Asistare la propunerile din școala subscrisului dela 8—10 ore din »Limba română« și din »Aritmetică«. 2. După dimiterea școlarilor acasă, discușiune și critică asupra materiei propuse și a ocupării cu toate clasele deodată. 3. Deschiderea adunării. 4. Cetirea circularului comitetului și punerea în lucrare a dispozițiunilor comitetului pentru anul de gestiune 1898/99. 5. Încasarea taxelor anuale și restante. 6. Designarea locului pentru adunarea viitoare. 7. Reconstituirea despărțământului pe 1898/9. 8. Propuneri. 9. Alegerea comisiunei autenticoare. 10. Închiderea adunării. La această adunare se invită cu toată onoarea P. T. domni membri fondatori, ordinari și ajutatori din despărțământul *Bocea* a lua parte nesmintit, ca așa despărțământul să-și poată reîncepe de cu timp activitatea sa prescrișă.

Se observă, că învățătorii în înțelesul ordinațiunei V. Consistor diecesan din 9 Octomvrie 1892 nr. 2307 S. sînt obligați a lua parte la adunările despărțămintelor.

Bocea-montană, în 21 Nov. 1898.

Ioan Marcu, m. p.
președintele desp. Bocea.

Convocare.

Despărțământul *Morlaca*, aparținînd »Reuniunii învățătorilor gr-cat. din archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș«, în înțelesul §-lui 21 din statute își va ține adunarea generală de toamnă la 21 Noemvrie n., la 10 ore a. m., în școala gr-cat. din *Hodis*. La această adunare sînt invitați cu tot respectul învățătorii și d. preoți, precum și toți binevoitorii și si spriginitorii progresului poporal și cauzei școlastice, pe lângă următorul

Program. 1. Participare în corpore la serviciul divin, la 9 ore a. m. 2. Deschiderea adunării prin președinte. 3. Constatarea membrilor prezenți. 4. Incasarea taxelor și înscrierea membrilor noi. 5. Raportul cussarului și bibliotecarului împreună cu eventualele propuneri și proiectul de buget și cenzurarea acestora. 6. Examinarea unei comisiuni pentru criterea pregătirii practice. 7. Necesitatea educației religioase-morale și intelectuale, disertație de G. Lung, învătător. 8. Proposițiunea simplă, pregătire practică de G. Boca, învățător. 9. Raportul comisiei critice. 10. Designarea persoanei disertante, precum și a celei care va ține prelegerea la adunarea generală de primăvară. 11. Statorirea timpului și a locului pentru adunarea generală de primăvară. 12. Alegerea alor doi membri pentru verificarea procesului verbal din adunarea trecută. 13. Diverse propuneri. 14. Închiderea adunării.

Morlaca, în 30 Octomvrie 1898.

Ioachim Lucaci,
președinte.

Ioan Mango,
not. desp.

Abonament lunar

pentru
Noemvrie st. vechiu
înviță
Administrația ziarului „TRIBUNA”.

Cronica zilei.

Sibiu, 9 Nov. n.

Universitatea săsească își va începe ședințele la 21 Noemvrie aici în Sibiu.

Neolog. Primul următorul anunț funebrel: Subscrierile cu inima frântă de durere aduc la cunoștință tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că iubita lor fiică, soție, mamă, soră, cumnată și mătușă *Valeria Socol născută Stoica*, astăzi Luni, la 11 ore a. m. în anul al 30-lea al etății și în anul al 10-lea al fetei sale căsătorii, după un morbid îndelungat, împărțită fiind cu sf. sacramente ale muribunzilor, a adormit în Domnul. Rămășițele pământești ale seumpei defuncte se vor așeza spre vecinicia odihnei Mercurii, în 9 Octomvrie a. c., la orele 10 a. m., în cimiterul gr.-cat. din loc. Fie-i fărâna ușoară și memoria binecuvântată. Cănuț-mare, 7 Noemvrie 1898. Iuliu Socol, cooperatormare-cat, ca soț; Silviu, Emilia, Octavian și Olivia, ca fii; Petru Stoica, preot gr.-cat. și Maria, ca părinți; Victor, Laura, Victoria și Aurel, ca frați; Dr. Ioan Rațiu și soția și fiicele, ca unchi, mătuși și vere; Nicolau Rațiu, preot ca verii; George Pop, notar și soția Susana și fii Emilia, Aurelia și Marița; Ioan Suciu și soția Anica; Octavian Socol, locotenent, Teodor Braica, Lucrăția Socan măritată Stoica și fiii Georgina, Emil și Elena; Alexandru Socol, proprietar și soția Mariți și fiii Aurel, Victor, Octavian și Marița; Ioan Socol, subțel reg. în pensie și soția Agneta și fiii Aurel și Cornelia Socol măr. Henzel, ca cumnați, cumnate și nepoți.

Testamentul lui Gregoriu Forro, regretatul filantrop din Sebeșul-Săse, a fost publicat în zilele trecute. Din avere el a testat 5000 florini și bisericele evang. din Sebeș. Conform dispoziției decedatului din interesele alor 4 mii se vor ajuta tinerii meseriașilor care vor studia teologia, car' interesele restului de 1000 fl. se vor folosi pentru ținerea în bună rânduială a mormântului în care odihnește. Gregoriu Forro de altfel a făcut donațiuni și „Asociațiunei” noastre.

Oaspeți distinși în Cașovia. În luna trecută orașul Cașovia a avut oaspeți distinși: Primarul orașului Kielic din Galiția, dl Burski însoțit de doi membri ai reprezentanței comunale au vizitat orașul ca să studieze situația lui. Cu această ocazie au admirat mult între altele biserica metropolitană, precum și teatrul orașenesc. La ambe edificii au admirat pardoseala de asfalt, ce le încunjură, declarând că această pardoseală e construită în modul cel mai frumos și din calitatea cea mai bună. În urma acestora domni vizitatori au și promis că vor face tot posibilul, ca și în orașul lor să se construiască o astfel de pardoseală tot dela renumita firmă: *Neuchatel Asphalte Company Limited.*

Catedra limbii române din Budapesta. Se scrie din Budapesta „Tel. Rom.”: Sântem în luna lui Noemvrie, pe la mijlocul semestrului prim, și catedra de limba română încă e *tot vedușită*. Noul profesor dl *Ioan Ciocan* s-a prezentat în zilele înscrierilor și cari-l-am putut prinde, ne-a scris „Index”-ul, de atunci și până în ziua de azi nu s'a mai arătat! Se vorbește, că are concediu. Când își va începe prelegerea, nu se știe! Se vede, că nu li-e prea tare nici unora de limba română! Celalalt profesor pentru limba română, dl *Al-*

zies ar prelege bucuroși să aibă cui, dar' de când cu demonstrațiunea din anul trecut și-a *perdut toți ascultătorii.*

Concert. Azi, la 7 ore seara va avea loc în sala dela „Musikverein” concertul celebrului cuartet Fitzer din Viena. Se vor executa piese din Mozart, Beethoven și E. Grieg.

Din Sălagiu ni-se scrie: Pentru sârbarea cu solemnitate a iubileului de 25 de ani a reverendisimului domn Alimpiu Barboloviciu, ca vicar al Sălagiului, s'a statorit ziua de 26 Nov. (8 Decemvrie), care e și ziua onomastică a înărunțului bărbat.

Comitetul constituitor din protopopii Ioan P. Papiu și Gavril Vaida, sp. d. Andrei Cosma, director la „Silvania”, Dr. Ioan Nechita și Vasile Pop, advocați, on. Alexandru Sima, preot, Vasile Oltean și Alexiu Fedora, învățători, au statorit următorul program:

1. În 8 Decemvrie, dimineața la 9 ore se va celebra sântă, liturgie cu asistența m. o. d. protopopi și preoțime, reprezentanți corpului didactic, a reunității femeilor, inteligența și poporul.

2. După liturgie imediat vor urma felicitările din partea următoarelor corporațiuni:

Clerul sălăgian; Reuniunea femeilor române sălăgiene; Reuniunea inv. români sălăgiene; despărțământul sălăgian-chioran al „Asociațiunei”; inteligența și poporul român gr.-cat. din Sălagiu.

3. Pentru eternizarea zilei iubire se va înființa un „fond” cu scopul de a ajuta copiii frecanți gr.-cat. din Sălagiu, cari vor frecua școalele din Șimleu.

4. În onoarea iubilantului se va da o masă comună (banchet), ce se va aranja prin comitetul ales.

Se așteaptă deci, ca m. o. d. protopopi, preoțime, învățători, inteligența și poporul român gr.-cat. din Sălagiu, cu o inimă și un suflet să năzuiască a participa la sârbarea iubilării a venerabilului și meritatului vicar, ale cărui ostenele, laboriositate și zel părintesc aduse pe altarul religiunii și națiunii române din Sălagiu în timp de 25 de ani, cu nimic nu se pot respăță decât cu stima, venerațiunea și felicitările ce sânt a i-se aduce în ziua iubilării.

Unul din comitet.

Congresul din Turin al studenților se va deschide la 12 l. c. S'au anunțat reprezentanți din toate statele europene, cum și din America și Australia. Mai puțin interes arată țările germane.

Între studenții români vor fi căfiva și dela universitățile ungare.

Anarhiștii din Alexandria. În septemăna trecută — cum am anunțat deja — poliția din Alexandria a deținut 10 anarhiști bănuți cu plănuierea unui atentat în contra împăratului german. Cu toate-că la început mulți n'au dat nici o importanță acestui atentat, acum se vestește din Alexandria, că din cercetările făcute s'a constatat, că atentatul dacă îl puteau săvârși ar fi fost din cale afară periculos. Din fericire însă poliția a descoperit la timp mârșavul plan, mulțumită vice-consulului italian Burvese, care cu ocazia pertractării lășământului ungi decedat anarhist a dat peste o întreagă arhivă anarhistă. Din scrisorile aflate s'au putut sciorci numele mai multor anarhiști, precum și planul de a folosi ocazia sosirii lui Wilhelm în Alexandria și astfel poliția, fiind avisată despre aceste a urmărit cu atențiune mișcările anarhiștilor. Cele două bombe aflate s'au constatat ca foarte periculoase.

Anarhiștii deținuți nu au fascinat încă absolut nimic și așa nu se poate nimica dovedi în contra lor. Toți declară însă că sânt anarhiști și jurăți dușmani ai societății actuale. E caracteristic, că deși sânt închiși fiecare în cele separate, toți declară uniform. Așa mai zilele trecute li-s'a împărțit, că dacă cer li-se dau matrațe pentru dormit. Toți au declarat că nu primesc nimic dela urgisita societate a cetățenilor și astfel și acum toți dorm pe pământul gol.

În ultimele zile poliția din Alexandria a deținut și pe cunoscutul anarhist Petru Karai, care a sosit acolo din Firenza ca să dea ajutor „soților de principiu”. La el s'au aflat multe scrisori dela diferiți anarhiști.

Păduri în flăcări. În Caransebeș ni-se scrie, că extinsele păduri ale comunității de avere din Caransebeș sânt în flăcări de mai multe zile. Câteva mii de pădure au ars total. Pagubele sânt foarte mari.

Mausoleul lui Bismarck. Din Friedrichsruhe se telegrafează, că mausoleul lui Bismarck în curând va fi gata. Osămintele marelui cancelar se vor așeza în acest mausoleu diminecă, la 27 Noemvrie. Studenții germani vor exmite o comisiune ca să-i reprezente la săvârșirea actului acesta. Prințul Herbert va sosi la Hamburg încă în 10 l. c.

Știri mărante. Ministrul de interne a aprobat statutele *grănarului* (hambarul) comunei bisericesti din Dobrești.

— *Vulcanul Aetna* din nou pare a se răscoli. În jurul craterului se s'au făcut deja mari surpături de pământ. Locuitorii din satele învecinate și-au părăsit locuințele. Eru. perea vulcanului se așteaptă cu groază în fiecare moment.

— Teatralista Elisa Dietez, angajată la Karl-Theater din Viena s'a sinucis, pentru-că iubitul ei — tenorist, a părăsit-o cu necredință.

— Dl *Alexandru Ciura*, tânărul scriitor beltristic, e numit în cancelaria metropolitană din Blaj.

POSTA REDACȚIUNEI.

Sebam. Tot ce am primit dela d-ta s'a publicat. Scrisoarea de care amintim n'a sosit. Scrieți totdeauna „recomandat”. Dacă a fost recomandat reclamați! Se va publica.

— *Poplaca.* Nu avem obiceiul a reflecta la scrieri anonime ori pseudonime. D-ta însă, fiind așa aproape îți recomandăm să te abaji pe la casa comitetului și să întrebi acolo.

— *Dela cafenea.* Articolul, firește, l'am primit și se va publica. Dacă te urești până la nemurire, cel puțin ești nemuritor în viață. Nu-ți place? Apoi scrie, să-ți treacă uritul și să te faci nemuritor alungând altora uritul. Căci place multora cum scrii. „Nucleus” de pildă ne roagă să-ți predăm felicitările sale.

Nucleus. Precum vezi. La carul triumfal al lui S. s'au înhamat alții. Pe rind toate vin.

Tribuna Literară.

Zarandul și Munții-Apuseni.

Descriere de Silvestru Moldovan.

— Voci din presă. —

Gazeta Transilvaniei scrie:

„Dl Silvestru Moldovan a seos în editura proprie și cu tiparul „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, o foarte prețioasă descriere a Zarandului și a Munților-Apuseni. Lucrarea dlui Silv. Moldovan se extinde pe 303 pag. în 8, tipar cetet, curat și condensat. Prețul 1 fl. v. a. Pentru România 3 lei. Lucrarea este de o deosebită valoare mai ales din punct de vedere topografic special românesc. E scrisă pe basa de experiență proprie câștigată prin călătorii și excursiuni, folosindu-se și de datele scrierilor referitoare la munți, precum și de împărțări private dela prieteni și cunoscuți ai autorului. Dl Silv. Moldovan face prin scrierea sa de față un foarte bun serviciu monografiei române dela noi. Recomandăm scrierea d-sale tuturor iubitorilor noștri de literatura națională. Limbajul scrierei este fluent și verde românesc.”

Bibliografie.

»Orașul București», articol retipărit din „Enciclopedia Română”, publicată sub auspiciile „Asociațiunei” pentru literatura română și cultura poporului român de Dr. C. Diaconovich. Cu 2 planuri în Sibiu. Prețul 1 leu. Sub acest titlu a apărut în zilele din urmă o interesantă broșură, care cuprinde o amănunțită descriere a capitalei române. Asume ne dă un material vast despre situația geografică, suprafața, populațiunea, aspectul, fortificațiunile, grădinile publice, monumentele, zidurile, casarmele, administrația, finanțele orașului, despre autoritățile ce își au sediul în capitală, apoi despre instrucția, așezămintele culturale, presa, industria, comerțul, comunicațiunea, băncile, locurile de petrecere și istoria Bucureștilor. Dintre toate scrierile monografice despre acest oraș, broșura de față este fără îndoială cea mai sistematică și luându-și datele numai din publicațiuni oficiale și dela locuri competente, dă cetitorilor o nucleu — o iconă cât se poate de fidelă a este înzestrată cu un frumos plan al orașului la care este alăturat un registru al stradelor și zidurilor mai însemnate cu indicările necesare pentru a le găsi la moment în plan, apoi cuprinde un plan al grădinei botanice dela Cotroceni și un număr mare de ilustrațiuni de o frumseță deosebită, anume: 3 aspecte din Calea Victoriei, Bulevardul cu băile Eforiei, Bis. Antim, Balaza, Stavropoleos, Catedrala catolică, Ateneul, Universitatea, 2 tablouri ale institutului botanic, Banca națională, Teatrul Național și așezămintele Brancovenesti. Broșura se poate procura la toate librăriile.

»Din vremuri frumoase». Un vals din cele mai frumoase a apărut sub titlul de mai sus, într'un elegant format artistic, ca compozițiune, pentru pian a talentului tiner dl C. S. Stănuțescu. În extensiune de 8 pagini, această frumoasă compoziție va fi de sigur apreciată de toți pricepătorii. Damele noastre, iubitoare de musică frumoasă, se vor grăbi a o procura cu atât mai virtos, că se vinde pentru o *coroană* (și porto postal) într'un scop cultural-național. A se adresa la librăria noastră („Tipografia”, Strada Poplăcei nr. 15).

»Tipografia”, societ. pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Calindarul Poporului

pe anul comun

1899.

Cuprinsul e următorul:

Dela 1848, (din prilejul aniversării al 50-lea).

Adunarea dela „Dumineca Tomei” în Blaj. Andrei Murășan, poetul anului 1848 (cu 2 ilustrațiuni).

Fabulă arabă.

Eu mîs, esc, și sînt Român, poezie de I. Dariu.

Teară fără bătrîni, poveste de V. A. Urechia.

Anecdota.

Doine și icoane din lumea românească. (—Limba, portul și poporul).

Doine și strigături moșare: De pe Murăș; De pe Târnave; De pe Olt; De pe Someș; De pe Criș; Din părțile Năsăudului; Din Munții-Apuseni; Din Bănat; Din Teara-Oașului; Din Bihor; Din Bucovina, Macedonia (Oltenia și Moldova), Basarabia și Macedonia.

Revașul Nostru, cronica întâmplărilor din Septemvrie 1897—Sept. 1898, se extinde pe 47 pagini, cu următorii subtitluri:

Causa națională, afaceri culturale, afaceri bisericesti, afaceri economice, frunțași români morți, dela frați, stări grele pretutindeni, etc.

Economic: Cum s'ajungem la mai bine? — Unele reguli pentru grijirea sănătății. — Povești.

De rîs.

Tîrgurile din Ungaria și Transilvania etc.

Ilustrațiuni.

1. Andrei Murășianu, portret. 2. Casa în care s'a născut A. Murășianu. 3. Un băiaș român, din Bucium-Șașa. 4. Dela Stăna-de-Vale: Resedinta și capela Episcopului Pavel. 5. Un Român „mărginean” călare. 6. O Româneă din jurul Sibiuului. 7. O fetiță (coristă) din Bistrița. 8. O familie din Bănat. 9. O păreche tinăra din Suciu-de-sus (între Lăpuș și Cibele). 10. Un țeran român din Bănat. 11. Scenă din Seliște (l. Sibiu). 12. Dela Stăna-de-Vale: case de locuit pentru oaspeți. 13. Români din Șiria (l. Arad). 14. Dela Stăna-de-Vale: „Biserița” (o stăncă). 15. — „Moara dracului”. 16. † W. E. Gladstone (portret). 17. † Prințul de Bismarck. 18. În părăteasa Reginei Elisabeta.

În estan calindarul e cu o întreagă coală mai voluminos decât anul trecut, estinzîndu-se pe 143 pagini. Prețul însă e tot cel vechiu: 20 cr. plus porto postal 5 cr. A se adresa: „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, Strada Poplăcei 15.

Teatrul orașenesc în Sibiu.

Joi, 10 Noemvrie n.

DER SCHWIEGERPAPA.

Operetă în 3 acte, de F. Ascher și M. de Weinzierl.

Începutul la 7 ore seara.

Sosii în Sibiu.

În 9 Noemvrie n. 1898.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”: Măneșuțiu, protopop din Tîrgul-Murășului; Bayer, director de comptabilitate din Budapesta; Alpar, Zsig, din Budapesta, Copony din Brașov, fabricanți; Weber, antreprenor din Brașov; Pietsch, notar din Burjuc; Borbe, căpitan din Cluj; d-na Strauss din Deva, d-na Zeyk din Turda, privatier; Pokorny, Szeiff cu familia, majori din Viena; Kessler, Oblatt, Fischer, Gruber, din Viena, Nestor din Gherla, Nebenzahl din Cracovia, Hadrigr din Cetatea-de-baltă, Meyri din Pojon, Schneider din Cluj, Leubner din Nürnberg, Winkler, Valmarin, din Triest, comercianți.

Hotel „*Neurhner*”: Wolf din Lipsca, Albrich din Brașov, Wollmann din Arad, comercianți.

Hotel „*Moltzer*”: Cuvez, Petrescu, privatier din Rimnic; Rosenberg, administrator din Cărtășoara; Dietrich, continar din Zernești; Gärtner, vicejude din Șercaia.

Hotel „*Habermann*”: Fischer, proprietar de panoramă din Schweinfurt.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 7 Nov. n. 1898

Săminte	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până	
Grâu				
Bănățeneș nou	75	9.00	9.80	9.10
Grân de Tisa	75	9.90	10.00	10.05
Grân de Pesta	75	9.85	9.95	10.10
Grân de Alba-Reg.	75	10.90	10.00	10.10
„Bacăia	75	10.00	10.05	10.15
Grâu ung de Nord	75	—	76	10.15

Săminte vechi ori noue	Soiul	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până
Săcără	prima	70—72	8.10
Orz	de nutret	60—62	5.20
„	de vînare	62—64	6.80
„	de bere	64—66	8.70
Ovăș	bănăț.	—	5.55
Cucuruz (porumb)	de alt soi	—	4.50
Meiu	—	—	12.25
Hriscă	—	—	4.80

Grâu	Sept.-Oct.	9.40	9.49
Cucuruz	Sept.-Oct.	4.68	4.64
Ovăș	Sept.-Oct.	5.94	5.96

roduto diverse	Soiul	Orzul
dela	până	dela

Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—	—
Oleu de rap	roșie	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	57.—	57.50
Slănină	dela țeară	—	—
„	săvătă	—	—
Său	afumată	56.—	57.—
Prune	—	—	—
Lătar	slavon, nou	—	—
„	bănățeneș	—	—
Miere	brută	—	—
„	galbună străcurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—

Cursul pietii din Sibiu.

Din 9 Noemvrie n. 1898

Hârtie-monetă română	Cump.	9.49	vînd.	9.58
Îlăre turcești	—	—	—	—
Imperial (15 B. aur)	—	129.—	—	19.00
Ruble rusești 100 r.	—	126.75	—	127.00
Galbeni	—	5.62	—	5.67
Napoleon-d'ori	—	9.50	—	9.54
100 Marco germane	—	58.50	—	59.—
Livres sterling	—	11.92	—	12.—

Bursa de Budapesta.

Din 7 Noemvrie n. 1898.

Benta de aur ung. 6%	—	—
„ „ „ 4%	—	—
„ „ „ 4%	—	100.25
Imprumutul căilor ferate ung.	—	121.50
Asortisarea datoriei căilor ferate de Oct ung. (1-a emisiune)	—	122.50
Asortisarea datoriei căilor ferate de Oct ung. (II-a emisiune)	—	102.—
Bonari rurale ung.	—	98.—
„ „ croate-slavone	—	99.—
Obligatiunile desp. regalilor	—	101.50
Imprumut cu premiu ung.	—	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—	140.—
Benta de hârtie austriacă	—	102.50
„ „ argint austriacă	—	102.25
„ „ aur austriacă	—	128.50
Losuri austriace din 1860	—	160.25
Acțiunile băncii austro-ungare	—	955.—
„ „ de credit ung.	—	—
„ „ de credit austr.	—	—
Scrisori fonciare ale institutului de credit și economi „Albina”	—	102.—
Argintul	—	5.70
Galbeni împărătești	—	5.66
Napoleon-d'ori	—	9.54
Mărci 100 imp. germane	—	58.57
London 10 Livres sterlingi	—	120.55

Bursa de Viena.

Din 7 Noemvrie n. 1898.

Benta de aur 6%	—	—
„ „ 4%	—	122.20
Benta ung. v. c. 4%	—	100.—
Imprumutul căilor ferate ung.	—	121.—
Asortisarea datoriei căilor ferate de Oct ung. (1-a emisiune)	—	101.75
Asortisarea datoriei căilor ferate de Oct ung. (II-a emisiune)	—	121.60
Bonari rurale ung.	—	98.—
„ „ croate-slavone	—	199

MOTTO:

Dacă dorești, ca mândra Fortună
Poame de aur să-ți dăruiască
Sus, cu grăbire 'n a ei grădină
Semințe-aruncă, ca să 'ncolțească.

Și-aceasta nu e pur fantasmă,
Căci a zeiței mare-inspirare
La încercarea în loterie
Aduce-adeșea avere mare!

Losuri ale loteriei de clasă r. ung.

in mare asortiment de numere diferite pe cât vor fi disponibile, se capătă

la cassa de bancă

[1976] 5-10

Nussbächer & Beer, Brașov (Transilvania).

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos e **un milion coroane.**

Prețul losurilor clasa I.: Un los întreg fl. 6 = lei 12.70, o jumătate fl. 3 = lei 6.75, a patra parte fl. 1.50 = lei 3.20.

A se trimite și porto 30 cr., sau 70 centime.

Prospecte la cerere gratis și franco.

Școala de viierit

din „Sándortelep” în Neoplanta (Neusatz) lângă Dunăre (Ungaria)

expune pentru vânzare — cu termenul de livrare în Noemvrie a. c. și în primăvara anului 1899 — următoarele sorte din producțiunea anului acesta și anume:

**1 milion de altoi în lemn,
300.000 de altoi în verde.**

Toți altoii sunt nobilitați în trupine de Riparia, Portalis, Rupestris și Solonis de cel mai bun soi și în o variație atât de abundanță cum nici o altă școală de viierit nu poate oferi. Mai departe se află de vânzare peste

150.000 butuci de viță

Riparia, Portalis, Rupestris, Solonis și diferite Hybride din cele mai excelente. Apoi

3 milioane vâstare

1½ milioane rădăcini de viță de viie pentru altoi și pentru trebuințele școlii, se vând cu prețuri foarte moderate.

Pentru plantarea viilor în pământ nășpos sau pentru prelucrarea cu carbonat sulfuric se află de vânzare cu prețuri foarte moderate o sortă foarte frumoasă de așa numită „rădăcină de vile europeană” recunoscută ca una dintre cele mai bune sorte din țeară și din străinătate.

La cerere cei interesați pot primi roul catalog pro 1898/99, în care vor afla descrierea calității și a culturile tuturor sortelor expuse pentru vânzare. Ori-ce informații speciale la cerere dă cu plăcere proprietarul școlii

Alex. Adamovich,
mare comerciant de vinuri în Neusatz (Neoplanta)
lângă Dunăre (Ungaria).

NB. Tuturor celor-ce doresc să-și câștige trupini pentru altoire și de cele americane, le recomand să cerceteze personal stabilimentul meu, care prin bogăția sortelor ce conține s'a făcut vrednic de toată atențiunea.

[1952] 2-6

Ne mai pomenit!

Încredințat din partea societății mari franceze, se vând cât mai îngrabă depozitul meu de mărfuri de aici, ofer 41 de obiecte minunate pe prețul uimitor de ieftin

numai 2 fl. 30 cr.

Un orologiu elegant și frumos, dimpreună cu lanț frumos, regulat, sub garanță de un an, 2 bumbi de manșete mecanice din aur double, 3 bumbi de cămașă patent, 1 broș elegant de dame, 1 păreche de cercei, din aur francez double, o brățară de dame, aur de Paris double, o cravată foarte fină de mătășă pentru domni, un ac de cravată cu brilante artificiale, 3 gulere pentru domni, de ori-ce sistem și măsură, o păreche de Hosenträger-i franțuzești patent, un spî de țigări minunat, un notes fin legat în pânză, o admirabilă cutie de lemnuse franțuzească, un săpun parfumat de toaletă, un prea frumos inel pentru domni cu piatră imitată, tabacheră foarte fină, 10 buclăi convertite și 10 buclăi hârtii franțuzești.

Toți 41 articlii eleganți de mai sus au costat mai de mult 16 fl. 65 cr. și acum se pot capăta, câtă vreme ține proviziunea, cu 2 fl. 30 cr. trimiși înaintea, sau cu rambursă postală.

A se comanda prin

[1907] 2-8

Casa de export francez Salomon Gross
în Krakau, Dietelsgasse nr. 42.

La ordinul preînalt al Majestății Sale ces. și apostolică regești.

A XXXII-a Loterie de stat ces. și reg.

pentru scopuri civile de binefacere din Cislathania.

Acastă loterie de bani — care singură este legal permisă în Austria — cuprinde 12.034 câștiguri în bani gata în valoare totală de 401 800 cor.

Câștigul principal este de

200.000 COROANE.

Pentru solvirea câștigului garantează regia ces. și reg. a loteriei.

Tragerea irevocabilă este la 15 Dec. n. 1898.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se pot cumpăra la: secția loteriei de stat în Viena, I, Riemergasse 7, apoi în toate colecturile de loterie, Tutungerile, ofiile de dare, postă, telegraf și trenuri, în casele de schimb etc. Cumpărătorii pot avea planul losurilor gratuit.

[1978] 3-10

Losurile se vor expeda gratuit.

Direcțiunea regiei ces. și reg. a loteriei.

Secția loteriilor de stat.

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

HOTEL

„La pădurea Carpaților”.
RESTAURANT.

[1904] 2-5

Magazin cu coloniale

depon cu vinuri de Drăgășani.

Emilian B. Bratieanu,
București, Calea Griviței 171.
(Casa proprie).

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Poesiile

mult iubitului și originalului poet

George Coșbuc,

se află de vânzare la „Tipografia”, pe lângă prețurile originale și anume:

„Balade și Idile” (editura Librăriei Socce
și Comp., 1893) fl. 1.50.

„Fire de tort”, versuri (ca continuare la „Ba-
lade și Idile”), editura Librăriei C. Sfetea,
1896 fl. 1.25.

La comanda, care sunt a se adresa „Ti-
pografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu, este de
a se adăuga pe lângă prețul vol. și 5 cr.
porto pentru 1 volum.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei”

de

George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru isto-
ric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe
200 ani din urmă”, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șase
florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Această carte n'ar fi iertat să lipsească din
casa nici unui bun Român.

A apărut la

„Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu

Cartea Stuparilor săteni

de

Romul Simu, învătător.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiului”.

Prețul 35 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei
cărți foloseitoare a umplut un gol adânc simțit
în literatura stuparilor. Broșura este scrisă
de un frunțos învătător, stupar priceput. Ea
tracțează pe scurt tot de ce are trebuință un
stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii
pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia”,
societate pe acțiuni în Sibiu.

Daniel Meltzer jun.,

fabrică de săpun și lumini în strada Gușteriței,

Parfumeria Meltzer,

strada Cîsnădiei (edificiul comandai de corp)

recomandă ca specialități a firmei Calderara & Bankmann, parfumerie
de curte c. și reg. în Viena:

Cea mai bună pomadă de musteți, diferite Cosmetiquets, foarte recomandabil
săpun și parfum Kohlros,
Săpun Speick, săpun de floarea soarelui,
Săpun și parfum (Vraie-Violette),
Eau de Princesse etc. etc., precum și toți ceilalți articoli ai susnumitei firme,
cari toate se află în deposit în calități proaspete și neexcepționabile.

[839] 56-

4

Ospetăria din dumbravă (Jungenwald).

Dela 1 Noemvrie se servește

bere de Martie de export,

din fabrica de bere a lui

Anton Dreher din Steinbruch.

Excelente vinuri ardeleni și ungare, de masă și desert.

De valoros sprigin se roagă

[2020] 2-3

Mihail Hager jun.,

arândator.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA”

fondată la anul 1868
în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 (edificiul propriu),

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

contra pericolului de foc și exploziune:

clădiri de ori-ce fel, locuințe și edificii economice, magazine de mărfuri, mobile
vestimente, rufe, cărți și vite de tot soiul, fructe de câmp și produse de recoltă,

pe viața omului:

în toate combinațiunile, ca asigurări pe cazul de moarte, cu termene fixate, asigurări
de copii, de zestre, rente viagere etc.

Dela întemeiere a institutului s'au solvit:

pentru desdăunări de incendii: pentru capitale asigurate pe viață:
cor. 2,643.465.74 cor. 2,203.096.58

Cu totul coroane 4,846.562.32.

Consiliul de administrare:

President:

Dr. Wilhelm Bruckner,

president al camerei advocațiale din Sibiu și deputat dietal.

Vicepresidenți:

Zacharia Boiu, asesor consistorial.

Carol de Hanneenheim, jude de tribunal f. p.

Membrii consiliului:

Demetriu Comșa,
presidentul reuniunii agricole rom.
din Sibiu și prof. seminarial.

Iosif Drotieff,

primarul orașului Sibiu.

Samuel Fritsch,

casar al reuniunii de avansuri
în Sibiu.

Stefan Stroia,

notar comitatens și membru în
cons. de suprav. al „Albinei”.

Ioan de Preda,

advocat și fiscal consistorial.

Dr. Carol Wolff,

directorul casei de păstrare gen.
în Sibiu.

Director executiv: Adolf Albrich.

Prospecte și tipărituri se dau gratuit.

Informațiuni și oferte se primesc la Direcțiune în Sibiu, precum și la agenturile
generale și principale în Arad, Cluj și Brașov (H. Hermann), asemenea și la agenturile
speciale în locurile mai însemnate.

[1826] 10-80

Direcțiunea în Sibiu,

str. Cîsnădiei nr. 5, etagiul I., curtea I.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.